

MEZINÁRODNÍ DOKTORANDSKÁ
KONFERENCE

KREATIVNÍ MĚSTO

13. 5. 2015
Ostrava

THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC
CONFERENCE OF PhD CANDIDATES

THE CREATIVE CITY

<http://conferenceuo.naproti.en>

Program konference

Conference Program

<http://conferenceuo.naproti.cz>

Abstrakty
Profily účastníků

*Abstracts
Profiles of Participants*

KREATIVNÍ MĚSTO

THE CREATIVE CITY

Abstrakty referátů a profily účastníků přihlášených na mezinárodní
vědeckou konferenci

Abstracts and Profiles of Participants

**OSTRAVSKÁ
UNIVERZITA**
Filozofická fakulta

Ostrava, 2015

Konferenci pořádá:

Katedra dějin umění a kulturního dědictví Filozofické fakulty
Ostravské univerzity v Ostravě

Organizační tým konference:

Mgr. et Mgr. Andrea Kozlová
Mgr. Martina Šimíková
Mgr. Tereza Čapandová
Mgr. Agáta Kravčíková
Mgr. Miroslav Mañas

Záštitu nad konferencí převzaly:

doc. PhDr. Andrea Pokludová, Ph.D.
PhDr. Daniela Rywiková, Ph.D.

Za obsahovou a jazykovou stránku textů odpovídají autoři příspěvků.

Ing. arch. Pavel Řihák

Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Česká republika / VŠB – Technical University of Ostrava, Czech Republic

pavel.rihak@mensa.cz

Co je město? / *What is the city?*

Klíčová slova: město, místo, strategie, vize

Key words: *city, place, strategy, vision*

Abstrakt: V městech dnes žije většina populace, přesto můžeme říct, že města nefungují. Modernistické plánování měst přerušilo jeho tradiční vývoj. Dnes se fungování města dělí do různých vrstev – věd, ale nejsme schopni celistvého obrazu na město, které by bylo uchopitelné pro vedení města, natož obyvatele. Změnil se vztah společnosti k městu. Chceme jen využívat město a krajinu, ale neuvědomujeme si, že město patří nám, obyvatelům, nikdo jiný se o něj nepostará, pokud se o něj nebudeme starat my. Je potřeba znovu objevit městskost.

Abstract: *The majority of the population live in the cities, though we can say that the cities are not working. Modern town planning abandoned the traditional development of the cities. Nowadays, the cities are separated into different layers – sciences, but even though we cannot create the entire image of the city which would be understandable for the authorities or for the inhabitants. The attitude of the society to the city has altered. We only want to use the city and the countryside but we do not realize that the city is ours and no one else takes care if we fail. It is highly necessary to recreate the character of the city.*

Profil: Jsem absolventem Katedry architektury VŠB-TU v Ostravě. V rámci doktorského studia se věnuji urbanismu a formování měst. Pracuji v ostravském architektonickém ateliéru Vysloužil architekti. Jsem spoluautorem vítězného návrhu urbanistického řešení města Kroměříž.

About author: *I am a graduate of the Department of Architecture of VŠB Technical University of Ostrava. Within my doctoral study I deal with the town planning and the formation of the cities. I work in a studio in Ostrava called Vysloužil architects. I am a co-author of the town planning solution of Kroměříž which won the architectural competition.*

Ing. arch., Mgr. art. Peter Mazalan

Slovenská technická univerzita v Bratislave, Slovenská republika / *Slovak University of Technology in Bratislava*

peter.mazalan@gmail.com

Mesto ako živá scénografia a dramaturgia operného divadla / *City urbanism as live scenography and dramaturgy of the opera theatre*

Klíčová slova: opera, open air, scénografia, hyperrealizmus, urbanizmus – architektúra, moderné režisérské divadlo, divadlo sociológie

Key words: opera, open air, hyperrealism, urbanism – architecture, moder „regietheater“, theatre of sociology

Abstrakt: 2. pol. 20. storočia znamená pre divadlo výraznú zmenu expresie a nástrojov jeho tvorby. Označuje sa ako „režisérské divadlo“, ktoré značne, niekedy až kontroverzne posúva svojimi reinterpretáciami originál diela. Opera mala vždy ako najkomplexnejší dramatický útvar veľkú silu a účinnosť v interpretácii delikátnych politicko-sociálnych problémov. Súčasní režiséri sa snažia využiť jej dramatický potenciál aj v kombinácii s novými médiami umožňujúcimi ju implementovať v komplikovaných živých urbánnych štruktúrach. Divadlo tvorí interakciu medzi živou alebo opustenou priestorovou štruktúrou v novom kontexte, stáva sa bližším a aktuálnejším publiku.

Abstract: *The second half of the 20th century means for theatre start with completely another forms of tools and expression. In this new „directors tendencies“ of drama interpretation are all or most of original authors intensions changed or re-interpreted. This means displacement or changing of various structures of the original story. Opera as the most comprehensive artistic form has had always the biggest power and potencial to discuss the most delicate and complicated political and social themes. Nowadays directors often use the potencial of new media they allow to perform directly in the urban city structures. Theatre interreact with the live or abandoned city structure in new context, becomes closer and more actual to the audience.*

Profil: Študent PhD štúdia Fakulty architektúry STU v Bratislave /dalej FASTU/, absolvent Ing. arch štúdia FASTU, absolvent Mgr. art. štúdia Divadelnej scénografie a kostýmu VŠMU, absolvent Mgr. art. štúdia Operného spevu na Hudobnej Fakulte VŠMU. 2 roky architektonickej praxe v bratislavských a viedenských arch. ateliéroch. Hostá stály člen operných ensamblov viacerých nemeckých a rakuských operných domov.

About author: *PhD student of the Faculty of architecture – Slovak University of Technology, Ing.arch. – Faculty of Architecture STU Bratislava, Mgr.art.– University of Performing arts/ Theatre Design/ Opera singing Architect/ Bratislava, WienOpera singer – Bayerische Staatsoper Munich, Stadttheater Klagenfurt, SND Bratislava, ND Brno, Ostrava.*

Mgr. Simeona Jedličková

Masarykova univerzita, Brno, Česká republika / Masaryk University, Brno, Czech Republic

simeona.jedlicka@gmail.com

Estetické oceňování přírody ve městě / *The Aesthetic Appreciation of Nature in the City*

Klíčová slova: městská zeleň, park, zahrada, estetická zkušenost, Aangažovanost
Key words: *urban vegetation, park, garden, aesthetic experience, engagement*

Abstrakt: Příspěvek chce představit městskou zeleň jako svébytný objekt zájmu estetické teorie. Parky a zahrady jsou nedílnou součástí městské krajiny, vyhledávanými místy odpočinku, plícními sídlišť. Jejich role je zajímavá i z pohledu teoretické estetiky, estetiky environmentu: jakým způsobem je možné pojmout estetickou zkušenost s přírodou a především s touto její kulturní silně artefaktualizovanou variantou? Cílem příspěvku je ukázat, že jedna z možných odpovědí se nachází v propojení estetického prožitku s prožitkem praktickým, aktivním, tedy v pojmu estetické angažovanosti.

Abstract: *The paper is focused on the presentation of urban vegetation as one of points of interest of the contemporary aesthetic theory, or rather of the environmental aesthetics. There is no doubt that parks and gardens are constitutive parts of the urban landscape. But how the aesthetic experience can be interpreted from the perspective of experience with the cultural artifactualized nature? The aim of the paper is to reveal the relationship between aesthetic and practical experience with urban vegetation which leads to the conception of aesthetic engagement as the possible answer to the question.*

Profil: Autorka vykonává své doktorské studium Estetiky na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Zaměřuje se především na vztah estetické teorie a zahradní architektury, konkrétně na estetické kategorie klasické formální zahrady.

About author: *The author does her doctoral study of Aesthetics at Masaryk University, Faculty of Arts. She is mainly focusing on the relationship of aesthetic theory and landscape architecture, especially on the aesthetic categories of classical formal gardens.*

Mgr. et Mgr. Petra Skřiváčková

Masarykova univerzita, Brno, Česká republika / Masaryk University, Brno, Czech Republic

p.skrivackova@gmail.com

Festival a město: Město Linz a proměny jeho kulturní identity / *Festival and the City: the City of Linz and the transformations of its cultural identity*

Klíčová slova: festival a město, festival, Ars Electronica, Linz, kulturní politika
Key words: festival and city, festival, Ars Electronica, Linz, cultural policy

Abstrakt: Festivaly jsou neodmyslitelně spjaty s místem svého konání, formují image dané lokality i identitu obyvatel. Mnohdy jsou obecními vládami užívány k dosažení cílů v městské politice v rámci tzv. festivalizace urbánní politiky. Avšak vztah lokality s festivalem není jednostranný a samo okolí (místní politika, subkultury, kulturní zázemí obyvatel, apod.) nastavuje podmínky pro vznik i vývoj jakékoliv události. Nastínená problematika úzce souvisí s rozvojem města Linz a jeho vztahem k festivalu Ars Electronica. Příspěvek je exkurzí do historie města Linz, plné geopolitické, urbánních a sociálně-kulturních změn minulého století, které jsou dány do kontextu vzniku festivalu Ars Electronica.

Abstract: Festivals are an integral part of place where they are held. They are forming the image of the location and identity of the inhabitants. They are often used by municipal governments to achieve the goals of urban policy in the context of the so-called festivalising of urban policy. However, the relationship between the city and the festival is not one-sided, and the location itself (local politics, subcultures, cultural backgrounds of residents, etc.) sets the conditions for the emergence and development of any cultural event. This issue is closely related to the development of the city of Linz and its relationship to the Ars Electronica Festival. This paper is an excursion into the history of the city of Linz, full of geopolitical, urban and socio-cultural changes of the last century, that are put into the context of the foundation of the Ars Electronica Festival.

Profil: Autorka se v rámci svého Ph.D. studia věnuje festivalům nových médií a metodám výzkumu společensko-kulturních dopadů festivalů obecně. V roce 2012 působila jako stážistka na University of Copenhagen. Spolupracuje na produkci a komunikaci kulturních událostí (př. IETM Copenhagen, Forum 2000, Lunapark) a podílí se na přípravě časopisu TIM Ezin.

About author: The author's PhD studies are dedicated to new media festivals and to methods of research of socio-cultural impacts of festivals in general. In 2012, she worked as an intern at the University of Copenhagen. She collaborates on production and communication of cultural events (e.g. IETM Copenhagen, Forum 2000, Lunapark) and participates in the preparation of the journal for new media TIM E-zine.

Mgr. Ondrej Ficeri

Spoločenskovedný ústav Slovenskej akadémie vied v Košiciach, Slovenská republika /
The Institute of Social Sciences of Slovak Academy of Science in Košice, Slovak Republic

oficeri@saske.sk

Vynaliezanie tradície kreatívneho mesta: Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 / *Inventing of Tradition of a Creative City: Košice – European Capital of Culture 2013*

Klíčová slova: kreatívne mesto, sebareprezentácie, autoobrazy, dejiny Košíc, urbánne dejiny
Key words: *creative city, self-representations, auto-images, urban history, history of Košice*

Abstrakt: Pri príležitosti udelenia titulu Európskeho hlavného mesta kultúry 2013 druhému najväčšiemu mestu Slovenska Košiciam sa toto mesto sebareprezentovalo ako kreatívne. V príspevku si kladiem otázku, čo je podstatou tohto konceptu, či v košických podmienkach vychádza zo staršej lokálnej tradície, alebo bol „vynájdený“ v miestnych pomeroch exkluzívne pre túto udalosť. Cieľom príspevku je poukázať na variácie sebareprezentovania sa mesta v historickej perspektíve a priblížiť, akým spôsobom bolo mesto Košice kreatívne a inovatívne vo vytváraní autoobrazu v priebehu 19., 20. a 21. storočia.

Abstract: *On the occasion of granting the title European Capital of Culture to the second largest Slovak city Košice in 2013, the city labelled itself as a creative city. But what is the essence of this concept, where did it come from, was it built on any older tradition or was it invented exclusively for this event? The aim of this paper is to approach variable modes of self-representation of the city from a historical perspective and to trace a line how creative and innovative was the city in picturing itself throughout the 19th, 20th and 21st centuries.*

Profil: Ondrej Ficeri je doktorandom Spoločenskovedného ústavu Slovenskej akadémie vied v Košiciach v odbore slovenské dejiny. V dizertačnej práci sa zameriava na analýzu zmien etnických identít obyvateľov medzivojnových Košíc. Je autorom niekoľkých štúdií zaoberajúcich sa vytváraním obrazu Košíc v 19. až 21. storočí.

About author: *Ondrej Ficeri is a PhD. student in history at the Slovak Academy of Sciences, Institute of Social Sciences. In his doctoral thesis, he analyses ethnic identities of inhabitants of Košice in the interwar Czechoslovakia. He is an author of several papers handling production of images of Košice in the past.*

Mgr. Marek Vanžura

Masarykova univerzita, Brno, Česká republika / Masaryk University, Brno, Czech Republic

342586@mail.muni.cz

Přinese (kreativní) město 21. století nebe plné dronů? / Does a (Creative) City of the 21st Century Mean a Sky Full of Drones?

Klíčová slova: volný prostor, moderní město, drony, zahlcení, infrastruktura, budoucnost
Key words: free space, modern city, drones, congestion, infrastructure, future

Abstrakt: Současná města se nezdálo by potýkají se značnými omezeními z hlediska nedostatku prostoru, kdy dochází k přeplnění dostupných míst, a tím pádem i poklesu efektivnosti mobility, což přirozeně přispívá ke snížení kvality života v takových městech. Prakticky jediným skutečně volným prostorem měst, který čeká na své využití, je vzduch. Nepřekvapí proto, že se začaly objevovat snahy vytvořit novou městskou niku, a to vzdušný systém založený na dronech. To ale přináší celou řadu palčivých otázek. Je tento krok skutečně správnou cestou? Či převáží přínos těchto systémů nad jejich nedostatky?

Abstract: Modern cities very often face difficulties due to a lack of space, which leads to congested places, to decrease of mobility and consequently to decrease of quality of life in such cities. Basically the only really free space in a city still waiting for its exploitation is the air. It is not thus surprising that emerged first efforts to create a new urban niche: an aerial system based on the drones. This, however, brings a lot of important questions. Is this concept really such a good idea? Can its benefits outweigh its shortcomings?

Profil: Vystudoval obor Filozofie na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, kde v současnosti pokračuje v doktorském studiu oboru Teorie a dějiny vědy. Ve svém výzkumu na rozhraní kognitivní vědy a filozofie se věnuje problematikám autonomizace techniky a tzv. ztělesňování techniky.

About author: Graduated in Philosophy at Faculty of Arts at Masaryk University in Brno where he is currently a PhD student of the Theory and History of Science. The areas of his research lay on the intersection of cognitive science and philosophy and cover autonomous technology and so called embodied technology.

Mgr. Lukáš Tkáč

Katolícka univerzita v Ružomberku, Slovenská republika / *The Catholic University in Ruzomberok, Slovak Republic*

lukyyno2@azet.sk

Rozvoj urbanizmu na stredovekej Orave / *The development of urbanism in medieval Orava*

Klíčová slova: stredovek, Oravská stolica, urbanizmus, mestečká

Key words: *middle ages, Orava county, urbanism, small towns*

Abstrakt: Predkladaný príspevok sa venuje problematike rozvoja urbanizmu na Orave v priebehu obdobia stredoveku. Z priestorového hľadiska sa príspevok zameriava na historické územie Oravskej stolice (v súčasnosti sa jedná o územie okresov Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín plus 12 obcí na území Malopoľského vojvodstva), z hľadiska časového sa zameriavame na obdobie od druhej polovice 14. stor. do začiatku 16. stor. Cieľom nášho príspevku je priniesť čo najucelenejší pohľad na špecifiká rozvoja urbanizmu na území tohoto pohraničného regiónu v období vrcholného a neskorého stredoveku.

Abstract: *Submitted essay is devoted to issue of urban development in Orava region during the Middle Ages. From a spatial perspective, the essay focuses on the historical territory of the Orava county (recently it is a territory of the district Dolný Kubín, Námestovo, Tvrdošín and 12 municipalities in the Malopolska Voivodshisp), from the time perspective, we focus on the period from the second half of the 14th century till the beginning of 16th century. The aim of this essay is to present the most complete view of the specifics of urban development in the territory of this border region during the High and Late Middle Ages.*

Profil: Som absolventom odboru História na FF UKF v Nitre. V súčasnosti som interným doktorandom v odbore Slovenské dejiny na Katedre histórie FF KU v Ružomberku. V rámci svojej dizertačnej práce sa venujem vývoju majetkových pomerov v oblasti Turca, Liptova a Oravy v priebehu 14.-16. stor.

About author: *I graduated at the Department of History at FF UKF in Nitra. I am currently an internal PhD student in the study of Slovak history at the Department of History FF KU in Ružomberok. As part of my doctoral thesis I focus on the development of financial status in the area of Turiec, Liptov and Orava during the 14th – 16th Century.*

Mgr. Monika Tatáriková

Katolícka univerzita v Ružomberku, Slovenská republika / *The Catholic University in Ružomberok, Slovak Republic*

monika.tatarikova@gmail.com

Zväz stredoslovenských banských miest / *The Union of Central Slovak Mining Towns*

Kľúčová slova: dejiny, stredovek, banské mestá, Zväz stredoslovenských banských miest
Key words: *history, the Middle Ages, mining towns, the Union of Central Slovak Mining Towns*

Abstrakt: Príspevok sa venuje zoskupeniu Dolnouhorských banských miest, nazývanému tiež Zväz stredoslovenských banských miest, ktorý vytvorilo v stredoveku sedem banských miest ležiacich na území dnešného stredného Slovenska, a to Kremnica, Banská Štiavnica, Banská Bystrica, Pukanec, Nová Baňa, Lubietová a Banská Belá. Približuje okolnosti a príčiny vzniku tohto spoločenstva miest, ktoré bolo utvorené na spoločnom právnom základe, za účelom spolupráce a postupu v dôsledku spoločných záujmov, najmä súdnych, ťažiariských a taktiež obrany pred nepriateľom.

Abstract: *The contribution is concerned with the aggregation of mining towns in Lower Hungary, entitled either as The Union of Central Slovak Mining Towns which was established in the Middle Ages by seven mining towns namely Kremnica, Banská Štiavnica, Banská Bystrica, Pukanec, Nová Baňa, Lubietová and Banská Belá which are situated in the area of present Central Slovakia. The contribution brings closer the circumstances and reasons of the formation of this union of towns, which was established on same legal basis, for the purpose of cooperation and advancement under authority of the common interests, mainly court, mining and also defence against enemies.*

Profil: Som doktorandkou na Katedre histórie FF KU v Ružomberku. Témou môjho súčasného výskumu je osobnosť Jána Jiskru z Brandýsa. Zaoberám sa taktiež problematikou stredovekých banských miest, ktorým som sa začala venovať vo svojej diplomovej práci, a ktoré sú s osobou Jána Jiskru neoddeliteľne späté.

About author: *I am a graduant at the Department of History, faculty of arts at Catholic University in Ružomberok. The object of my research is personality of John Jiskra of Brandýs. I am also concerned with the issue of medieval mining towns, which I started to deal with in my diploma thesis and which are inseparably connected to John Jiskra.*

M. A. Karol Ossowski

Jagiellonian University, Cracow, Poland

karol.ossowski@wp.pl

Proscribed and banished from Cracow city at the end of the 13th and beginning of the 14th centuries

Key words: proscription, banishment, Cracow, city council, society

Abstract: The main topic of my presentation are people who were proscribed or banished from Cracow in late Middle Ages. In Poland only few book about medieval criminals have survived to our times. Lucky one of them is Liber proscriptionum, on which I worked. The paper consists of three sections. First focuses on proscription and banishment as a parts of Cracow city law. Second explain how looks Book of Proscription, where it is etc. Finally, third, the largest part of my presentation describe people who were throw out from the city. Their origin, professions and crimes that they have committed. During my presentation I'll show photos, tables and charts.

About author: I am in my second year of doctoral studies at Jagiellonian University. I am interested in social outcast at the late medieval period, town and ports books like accounts, crimes or testaments, economy and trade at Champagne Fairs, Bruges and Middelburg.

At the moment I am working on trade between England and Counties of Holland and Flanders at the beginning of Hundred Years' War.

Mgr. Petr Chlebec

Slezská univerzita v Opavě, Česká republika / *Silesian University in Opava, Czech Republic*

chlebec.p@seznam.cz

Taverna místem zlořečeným a milovaným. Obraz středověkého pohostinství v narativních pramenech / *The Tavern as a Place Accursed and Popular. The image of Medieval Hospitality in Narrative Sources*

Klíčová slova: taverna, narativní prameny, každodennost, středověk, pohostinství
Key words: *tavern, narrative sources, everydayness, the Middle Ages, hospitality*

Abstrakt: Taverna, krčma nebo šenkovní dům jsou jedním z důležitých fenoménů středověké společnosti, který přetrval do dnešních dob, a proto jej nacházíme taktéž v českých narativních pramenech. Většinou se tyto objekty komerčního pohostinství nacházejí v hustě osídlených oblastech jako např. města či větší vesnice. Příspěvek si klade za cíl zachytit proměny komerčních forem pohostinství ve středověku na příkladech českých narativních pramenů 13.-16. století (kroniky, cestopisy, moralistické příručky atp.).

Abstract: *Tavern, pubs or inns are one of the important phenomenon of medieval society, and that's why we can find it in the Czech narrative sources too. Mostly these objects of commercial hospitality were situated in the location with dense population as for example cities. Transformation of the commercial forms of hospitality in the Middle Ages is researched in the contribution. As representative example we used the narrative sources from 13th-16th century (chronicles, travel books, moralistic literature).*

Profil: Autor se dlouhodobě zabývá komunikacemi a s nimi spjatými komerčními formami pohostinství ve středověku a raném novověku.

About author: *Author examines the communications and with this connected the commercial form of hospitality in the Middle Ages and in the Early Modern Period.*

M. A. Agata Chmielowska

University of Wrocław, Poland

Aga.chm@gmail.com

Middle Ages and Creativity? Urban law and shaping of the city space in Lower Silesian Cities

Key words: medieval urban space, medieval law, aesthetic and politics, Lower Silesia

Abstrakt: The paper will focus on the medieval city and the ways of functioning it's public space in the example of the streets. The goal of the paper will be to illustrate and show medieval city law as a creative product and tool created in among other to configuring and controlling the city's space. This specific situation will be show on the examples of Lower Silesian cities (ex. Świdnica). To emphasize the creative aspect of medieval city space, postmodern social methodology (Jacque's Ranciere aesthetic understood as politics) will be used.

About author: My research interests are connected with medieval urban studies in Europe and medieval municipal law. I am PhD candidate at the Faculty of History of Art in University of Wrocław. My professional work is connected with Lower Silesian Monument Heritage Office, where I am employed as an assistant taking care of monuments heritage.

Mgr. Eva Němečková, Ph.D.

Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Česká republika / *Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem, Czech Republic*

nemeckovaeva@seznam.cz

Cechy v královských městech severozápadních Čech v raném novověku / *Guilds in royal cities in north-western Bohemia in the Early Modern Period*

Klíčová slova: cech, královská města, raný novověk

Key words: *guild, royal cities, Early Modern Period*

Abstrakt: Cechy tvořily důležitou součást městské společnosti již od středověku. Svého vrcholu dosáhly právě v období raného novověku a po třicetileté válce už víceméně přežívaly až do svého zrušení v roce 1859. Sdružovaly řemeslníky jednotlivých profesí a zajišťovaly jim zázemí. Jako takové se ale řídily řadou vnitřních norem, které museli dodržovat všichni členové cechu. Tyto vnitřní normy, tzv. artikule, se zabývaly všemi oblastmi cechovního života, tedy otázkou vstupu do organizace, výrobního procesu, organizace řemesla a v neposlední řadě také náboženské oblasti.

Abstract: *Guilds were a significant part of urban society from medieval times. Their culmination of power was joint with the Early Modern Period and their decline came after Thirty Years War. They survived till their abolition till 1859. Guilds associated craftsmen of each profession and guaranteed them braid rear. Guilds itself had special inner norms, which had to obey all members of a guild. These inner norms, so-called statutes, dealt with broad aspects of guild's life – entering into organization, making products, inner organisation of craft and last but not least in religion.*

Profil: Jsem absolventkou doktorského studia Českých dějin na katedře historie Filozofické fakulty J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Ve své práci se zaměřuji na problematiku cechů v raně novověkých městech a raně novověkou městskou společností obecně.

About author: *I am absolvent of Ph.D. programm Czech history at Department of History Faculty of Philosophy J. E. Purkyně in Ústí nad Labem. My field of experience are guilds in Early Modern cities and Early Modern urban society at all.*

Mgr. Ema Součková

Univerzita Karlova v Praze, Česká republika / Charles University in Prague, Czech Republic

esou@email.cz

Graduály 16. století / *Graduals of the 16th Century*

Klíčová slova: 16. století, graduál, kancionál, miniatura iluminace, měšťané

Key words: *the 16th century, gradual, hymn-book, miniature, illumination, townsmen*

Abstrakt: Monumentální zpěvníky obsahující hudbu pro mši jsou pro naši kulturu zajímavé nejenom pro svůj hudební a liturgický obsah, nebo tím, že jsou psány často česky, ale také pro svou bohatou výzdobu. Představují poslední vzepětí knižní malby před jejím úplným zánikem, o které se ve velké míře postarala silná vrstva movitých a vzdělaných měšťanů, jež tyto zpěvníky objednávala. Měšťané se sdružovali v bratrstva zpívající na půdě svých městských kostelů v menších obcích i třeba v samotné Praze. V českých zemích se graduály v 16. století staly dokladem o podílu měšťanstva na umění té doby.

Abstract: *Monumental songbooks containing music for the Mass are interesting for many reasons, for their musical and liturgical content, but also because they were often written in Czech and because they exhibit rich decoration. Graduals represented the last surge of book painting before its complete extinction, which was largely taken care of by wealthy and educated burghers who ordered these manuscripts. The choir brotherhoods usually sang at town's churches in small towns or even in cities. During the 16th century graduals became the proof of the burghers' share in the production of contemporary art.*

Profil: Autorka je stipendistkou Vzdělávací nadace Jana Husa a doktorandkou na KTF UK (Ústav dějin křesťanského umění), kde zpracovává disertační práci na téma Graduály z dílny Jana Táborského z Klokotské Hory. Její odborný zájem je zaměřen na knižní malbu 16. století v Českých zemích.

About author: *The author is the scholarship holder of Vzdělávací nadace Jana Husa and the student of the PhD program at KTF UK. The theme of her dissertation focuses on Graduals from the manufactory of Jan Táborský of Klokotská Hora. The author's field of interest is the decoration of manuscripts.*

Mgr. Michal Horáček

Univerzita Karlova v Praze, Česká republika / Charles University in Prague, Czech Republic

michal.roubik@seznam.cz

Pivovar a město – dědictví, identita a budoucnost / Brewery and the City – Heritage, Identity and Future

Klíčová slova: pivovar, pivovarnictví, průmyslové dědictví, město, místo setkávání
Key words: brewery, brewing, industrial heritage, city, meeting place

Abstrakt: Pivovarnictví se během 19. století proměnilo z řemeslné činnosti na průmyslový obor. Výroba byla centralizovaná do areálů, stavěných obvykle na okraji někdejších historických jader či v jejich blízkosti. Hospodářské změny během 20. století pak vedly k uzavření řady těchto provozů, které opuštěné chátrají. Co s nimi? Jako nejvhodnější se jeví jejich nové využití v obnovení vaření piva a zároveň vzniku místa střetávání lidí, i v souvislosti s navrácením této role měšťanských pivovarů. Příspěvek se zabývá specifickým vývojem pivovarnictví, ale i jeho současnou podobou, problematikou místního rozvoje a turistického ruchu a také vnímáním průmyslového dědictví jako součásti české kulturní identity.

Abstract: The brewing industry changed from handicraft to the industrial form during the 19th century. The production was centralized in areals, usually built on the outskirts of the former historic centers or close to them. Economic changes during the 20th century led to the closure of many of these plants, which has dilapidated abandoned. It seems most appropriate to restore brewing and form a new community center to their new usage, and follow the return of the role of burgher breweries. The paper deals with the specific development of brewing, but also its current form, the issues of local development and tourism and the perception of industrial heritage as part of the Czech cultural identity.

Profil: Michal Horáček je historik moderních hospodářských dějin. Zabývá se zejména dějinami průmyslu, techniky a vědy. Hlavním oborem jeho zájmu je pivovarnictví (jeho historický vývoj, proměna ze společenského a ekonomického hlediska, ale i z pohledu vývoje technologie) a také dějiny měst a jejich urbanistického vývoje.

About author: Michal Horáček is the historian of modern economic and social history. He deal especially with history of industry, technics and science. The main specialization of his interest is brewing (its history, aspects of society and economic change, but technology change also) and urban history and history of urban development.

Mgr. Katarína Ristveyová – PhDr. Anton Hrubon

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Slovenská republika / *Matej Bel University in Banska Bystrica, Slovak Republic*

katarina.ristveyova@umb.sk, anton.hrubon@umb.sk

Medzi urbánnou a národnou príslušnosťou: Premeny a špecifiká identity obyvateľov mesta Komárno v dynamike 20. storočia / *Between urban and national belonging. Transformations and specifications of Komárno's population identity in the dynamics of the 20th century*

Kľúčová slova: identita, mesto, Komárno, Slováci, Maďari

Key words: *identity, town, Komárno, Slovaks, Hungarians*

Abstrakt: V príspevku sa zameriame na analýzu vzťahu identity v kontexte meniacich sa politických režimov; menovite, ako konkrétne režimy identity modelujú, ako utvárajú ich nové typy a v konečnom dôsledku ako zmeny „zhora“ reflektuje radové obyvateľstvo mesta Komárno. Pokúsime sa zodpovedať, ako udalosti rokov 1918, 1919, 1938, 1945, 1948 a 1993 poznačili identitu Komárňanov a ako sa premietli do ich súčasného historického, občianskeho, národnostného a urbánneho povedomia. Analyzovaný model sme si nezvolili náhodou – mesto Komárno bolo vždy svojim multietnickým (Maďari, Slováci, Česi, Židia, Srbi) a multináboženským (katolíci, evanjelici, kalvíni, židia) zložením v slovenskom prostredí veľmi špecifické a zaujímavé ako výskumný objekt pre každú humanitnú a sociálnu disciplínu.

Abstract: *In this paper we focus on the analysis of the identity in the context of changing political regimes; namely, how specific regimes shape identities, how they create their new types and, ultimately, how the citizens of the town Komárno reflect changes “from above” We will try to answer how the events of 1918, 1919, 1938, 1945, 1948 and 1993 marked the identity of Komárno's citizens and how they reflected in their current historical, civic, ethnic and urban awareness. We haven't chosen the analyzed model by chance - Komárno has always been very specific and interesting as a research object for each humanistic and social discipline by its multiethnic (Hungarians, Slovaks, Czechs, Jews, Serbs) and multi-religious (Catholics, Lutherans, Calvinists, Jews) composition in the Slovak environment.*

Profil: Mgr. Katarína Ristveyová (1987), absolvovala odbor anglický jazyk a literatura – história na FF UMB v Banskej Bystrici. Venuje sa slovensko-maďarským vzťahom v 20. storočí s dôrazom na výskum spoločensko-politických aspektov vývoja na tzv. arbitrážnom území (1938 – 1945, území zabratom Maďarskom po Viedenskej arbitráži). Na tému publikovala niekoľko článkov, je spoluautorkou monografie „*Prinavrátené*“ Komárno.

PhDr. Anton Hruboň (1989), absolvoval odbor história na FF UMB v Banskej Bystrici. Venuje sa výskumu spoločensko-politických a vojenských aspektov slovenských dejín v 20. storočí. Je autorom 5 monografií, približne 40 vedeckých štúdií publikovaných doma i v zahraničí, asi 50 odborných článkov a statí, editorom 7 zborníkov a šéfredaktorom elektronického časopisu *Druhá svetová*.

About authors: *Mgr. Katarína Ristveyová (1987), graduated in English language and literature – History at the FF UMB in Banská Bystrica. Her research is focused on the Slovak-Hungarian relations in the 20th century with emphasis on the socio-political aspects of the development of the so-called Arbitration territory (1938 - 1945, a territory annexed by Hungary after the Vienna Award). She published several articles on this subject and is a co-author of the monograph „Prinavrátené“ Komárno.*

PhDr. Anton Hruboň (1989), graduated in History at the FF UMB in Banská Bystrica. His research is focused on the socio-political and military aspects of the Slovak history in the 20th century. He is an author of 5 monographs, 40 scientific studies published at home and abroad, about 50 scientific articles and essays, editor of 7 journals and editor of the electronic journal Druhá svetová.

Mgr. et Mgr. Jiří Chmelenský

České vysoké učení Těchnické v Praze, Česká republika / *Czech Technical University in Prague, Czech Republic*

j.chmelensky@gmail.com

Škodovy závody v Plzni a jejich symbióza s městem / *The Škoda factory in Pilsen and its symbiosis*

Klíčová slova: Škoda, Plzeň, průmysl, urbanizmus, továrna, zbrojovka, strojírna
Key words: *Škoda, Pilsen, industry, urbanism, factory, armoury, machine works*

Abstrakt: Škoda Plzeň, dříve Strojírny Emila Škody, orientované od počátku na zbrojní výrobu, byly jedním z našich nejdůležitějších strojírenských závodů. Vyprodukovaly od počátků výroby zbraní na konci devatenáctého století až po konec druhé světové války na 25 tisíc dělostřeleckých zbraní. Firma prodělala dynamický rozvoj a ovlivnila urbanistickou podobu Plzně. Továrna zabírá západní část města a další provozy jsou rozprostřeny po okolí Plzně. Na severu je to Škoda Atom u Třemošné, na jihovýchodě je to Elektrotechnika Doudlevice.

Abstract: *Škoda Plzeň was found by Emil Škoda in year 1869, when he had bought original Valdstein machinery. Emil Škoda machinery was became one from more important members of Czech heavy machinery. This factory was orientated on production of artillery weapons. They had produced about 10 thousands of artillery weapons to the end of the Great War. This factory had dynamical development and it affected urbanism of Pilsen. Nowadays large complex of factory occupies western part of the Pilsen, other parts are located in surround of Pilsen. Škoda Atom is on the north, next to Tremosna and Electro technical factory Doudlevice is on the south-east.*

Profil: Nyní působí jako interní doktorand na katedře Managementu Masarykova ústavu vyšších studií ČVUT v Praze. Specializuje se na historii vědy a techniky, hospodářství, vojenské historie, světové a české dějiny 19. a 20. století se zaměřením na Škodovy závody v Plzni.

About author: *Now he is employed as internal doctor student on Department of Management of The Masaryk Institute of Advanced Studies of Czech Technical University in Prague. He specializes at History of Science and Technics, Economics, Military History, World and Czech History 19th and 20th century, focussing on Škoda Factory in Plzen.*

Mgr Wiktoria Skwara-Tomzik

Jan Dlugosz University in Czestochowa, Poland

wiktoria.skwara@onet.eu

The Industry and Agriculture Exhibition in Częstochowa has changed the city

Key words: Częstochowa, Industry, Agriculture, Exhibition

Abstract: Over a hundred years ago, in 1909, Czestochowa was host to the largest exhibition of industry and agriculture in the world. Czestochowa welcomed over 600 exhibitors from all over the world, and the same exhibition was visited by nearly 750,000 visitors. For a moment, a small provincial town - Czestochowa, became industrial and agricultural capital of the world. The exhibition, thanks to its magnitude and consequence, became a political event. Thanks to the exhibition, the city has changed beyond recognition, e.g. especially for this exhibition occasion, buildings were built.

About author: Wiktoria Skwara-Tomzik is a member of PhD (third year) in the field of history at the Jan Dlugosz University in Czestochowa. PhD student is interested in history of Częstochowa, she's also interested in history of the Silesia in the interwar period.

Mgr. Lucia Kaňuščáková

Spoločenskovedný ústav Slovenskej akadémie vied v Košiciach / *The Institute of Social Sciences of Slovak Academy of Science in Košice, Slovak Republic*

lucia.kanuscakova@gmail.com

Vznik Banického múzea a Mestského múzea v Rožňave a ich osudy v medzivojnovom období / The establishment of the Mining museum and the Town museum in Rožňava and their fate in the interwar period

Kľúčová slova: Banické múzeum, Mestské múzeum, medzivojnové obdobie, Rožňava
Key words: *The Mining museum, The Town museum, the interwar period, Rožňava*

Abstrakt: Príspevok sa venuje založeniu dvoch významných kultúrnych ustanovizní v meste Rožňava na začiatku 20. storočia. Banické múzeum nadviazalo na významnú banícku tradíciu v regióne Gemer. Vystavované exponáty reprezentovali všeobecnú banskú a železiarsku techniku. Zbierkové predmety Mestského múzea charakterizovali históriu a umenie obyvateľov Rožňavy a okolia. Pozornosť je venovaná významným osobnostiam, ktoré sa pričínili o vznik a fungovanie múzeí. Príspevok sa zameriava na osudy budov, v ktorých múzeá sídlili a ich využitie v medzivojnovom období.

Abstract: *The article deals with the establishment of two important cultural institutions in the town Rožňava in the beginning of the 20th century. The Mining museum was tied up with mining tradition in the region of Gemer. Exhibits represented general mining and iron technology. Collections of the Town museum represented the history and art of population of Rožňava and country circulation. Attention is given to important personalities contributed to the establishment and functioning of museums. The article is focused on the destiny of the buildings of two museums and their usage in the interwar period.*

Profil: Študentka 1. ročníka PhD. štúdia na Spoločenskovednom ústave Slovenskej akadémie vied v Košiciach. Oblasť vedeckého záujmu jsou: slovenské dejiny po roku 1918, problematika národnostných menšín, regionálne dejiny (okres Rožňava).

About author: *PhD student of the 1st grade on The Institute of Social Sciences of Slovak Academy of Science in Košice. Areas of scientific interest: Slovak History after 1918, the Issue of National Minorities, regional History (Rožňava district).*

Mgr. Markéta Kljapová

Západočeská univerzita v Plzni, Česká republika / *University of West Bohemia in Pilsen, Czech Republic*

Marketa.Kljapova@gmail.com

Kolektivní paměť a konstrukce prostoru v Berouně / *Collective memory and construction of space in Beroun town*

Klíčová slova: kolektivní paměť, konstrukce prostoru, místo, socialismus, Beroun
Key words: *collective memory, construction of space, place, socialism, Beroun town*

Abstrakt: Příspěvek z oblasti urbánní antropologie představí skrze koncepty kolektivní paměti a konstrukce prostoru Beroun z pohledu pamětníků jako město, které bylo za socialismu zasaženo asanací historického centra, výstavbou sídlišť a dálnice. Tyto procesy měly za důsledek výraznou prostorovou přeměnu sídla, která ovlivnila konstrukci prostoru ve smyslu utváření významných míst. Bude popsán vztah obyvatel k městskému prostoru jako celku i jeho částem, k městské historii i migračním procesům, které ovlivnily utváření identity starousedlíků a jejich vztah k nově přistěhovalým obyvatelům.

Abstract: *The aim of this contribution from field of urban anthropology is to use the concepts of collective memory and construction of space as tools for introducing Beroun as town which was afflicted during socialism by brown field development, construction of housing flats and highway. These processes had influence on spatial arrangement and played role in perceiving of space in terms of creating meaningful places. In contribution I will describe relationship of residents to urban space as a whole, to its different parts, to history of town and processes of migration, which determined formation of old residents identity and their relationship to new residents.*

Profil: Markéta Kljapová vystudovala Sociální a kulturní antropologii na FF ZČU, kde v současné době pokračuje v doktorském studiu Etnologie. Ve své dizertační práci se věnuje sociální konstrukci prostoru (především města a domova) a vizuální antropologii jako metodě výzkumu i způsobu prezentace výstupů.

About author: *Markéta Kljapová has a degree from social and cultural anthropology, Faculty of Philosophy and Art, University of West Bohemia in Pilsen. Now, she studies PhD program Ethnology. In her dissertation she focuses on social construction of space (particularly of town and home) and on visual anthropology as a research method and form of presentation of outputs.*

Mgr. Tomáš Koudela

Ostravská univerzita v Ostravě, Česká republika / *University of Ostrava, Czech Republic*

A14635@student.osu.cz

Ostravský kulturní mecenát – znovuzrození identity, na příkladu sbírky výtvarného umění Vítkovice a.s. / *Cultural Patronage in Ostrava – rebirth of identity, using the example of the art collection Vítkovice a.s.*

Klíčová slova: Ostrava, Vítkovice, 20. století, Oskar Federer, Salomon Mayer Rotschild, Jan Světlík, mecenát, sbírka výtvarného umění

Key words: *Ostrava, Vítkovice, 20th century, Oskar Federer, Salomon Mayer Rotschild, Jan Světlík, patronage, fine art collection*

Abstrakt: Příspěvek, prezentující skutečnosti týkající se historie a současnosti vybraného firemního mecenátu, představuje nejen tradici reprezentovanou jmény Salomon Mayer Rotschild, respektive Oskar Federer, ale i jeho znovuzrozenou současnost, datovanou rokem 2003, kdy do funkce generálního ředitele Vítkovice a.s. nastupuje ing. Jan Světlík. Struktura sbírky a umělecká hodnota Vítkovice a.s. je odborné i laické veřejnosti známa jen málo, nebo vůbec ne. Z prezentovaného materiálu budiž patrné, že sbírka Vítkovice a.s. jako předmět doličný případně kulturní zvědavosti, zatímně sice obestřené nevědomostí, je od této chvíle takovým kulturním statkem, jehož obecná známost bude soustavně a systematicky utužována v následujících badatelských projektech – a to jak v kontextu regionálním tak i celorepublikovém.

Abstract: *The paper does not only present a tradition of the Vítkovice a. s. art collections connected with personalities of Salomon Mayer Rothschild and Oskar Federer, the important collection was revived in 2003 when Jan Světlík became CEO of Vítkovice a.s.*

Profil: Tomáš Koudela vystudoval Kulturní dějiny a dějiny umění na FF OU, kde pokračuje v doktorském studiu kulturních dějin. Dlouhodobě se věnuje evropskému současnému umění. V poslední době se zabývá regionálním uměním, kulturními institucemi, mecenátem a sbírkami regionu.

About author: *Tomáš Koudela graduated in Cultural History and Art History from Department of Art History and Cultural Heritage FF OU. Currently he studies PhD program Cultural History at the same Department. His research focuses mainly on European contemporary art.*

Mgr. Barbora Jiřincová

Univerzita Karlova v Praze, Česká republika / Charles University in Prague, Czech Republic

barbora.jirincova@gmail.com

Ženy ve městě pod tlakem na náboženskou konverzi v 17. století. Srovnání situace v poddanském městě Frýdlant a královském městě Mladá Boleslav ve světle zpovědních seznamů / *Women in towns in the age of the Counter-Reformation. Comparison of their situation in two towns with different backgrounds: Frýdlant and Mladá Boleslav*

Klíčová slova: ženské dějiny, rekatolizace, Boleslavsko, Frýdlant, Mladá Boleslav, ženy v rekatolizaci

Key words: *women's history, recatholization, women in counter-reformation, Boleslavsko, Frýdlant, Mladá Boleslav*

Abstrakt: Předkládaný příspěvek se zabývá ženami z městského prostředí v procesu běžně označovaném jako rekatolizace. K výzkumu autorka využila tzv. zpovědní seznamy, dle kterých se církevní i světské autority pokoušely evidovat potenciální nekatolíky a kacíře. Regionálně je příspěvek omezen na dvě města – královské město Mladá Boleslav a poddanské město Frýdlant. Vybraná města se lišila nejen svým statutem, ale především rozdílnou konfesí, která před rokem 1620 na daném území dominovala.

Abstract: *The paper deals with town women in so called recatholization. The researcher used the so called Lists of the Penitents. These lists were used by the church and the state institutions for looking for potential non-Catholics or heretics. Regionally we focused on two towns – the regal town Mladá Boleslav and the liege town Frýdlant. Not only their status was different, but also the Protestant confession prevailing before year 1620 varied.*

Profil: Autorka je studentkou doktorského studia na Katedře dějepisu a didaktiky dějepisu při pedagogické fakultě UK v Praze. Dlouhodobě se věnuje ranému novověku a specificky roli žen v tomto období. V současnosti se věnuje roli žen v rekatolizaci českých zemí v rámci projektu dizertační práce a vyučuje na KDDD seminář věnující se českému stavovskému povstání roku 1618 – 1620 a jeho roli v české historiografii.

About author: *The author is a PhD student at the Department of History at the Faculty of Education on the Charles University in Prague. Currently she is working on her PhD thesis describing the role of women in the recatholization of the Czech lands and she teaches at the Faculty of Education. The topic of the seminary is the Bohemian revolt (1618 – 1620) and the role this topic plays in the Czech historiography.*

Mgr. Kateřina Šuláková

Ostravská univerzita v Ostravě, Česká republika / University of Ostrava, Czech Republic

k.vcislova@seznam.cz

Ústavy šlechticů v habsburské monarchii jako městské instituce pro výchovu urozených dívek / *The Institutes of Gentlewomen in the Habsburg Monarchy as an urban establishment for the education of highborn young ladies*

Klíčová slova: šlechta, světské nadace, Brno, Praha, Vídeň, ženy

Key words: nobility, secular foundation, Brno, Prague, Vienna, women

Abstrakt: Ústavy šlechticů vznikaly jako specifický druh institucí převážně v polovině 18. století v hlavních městech jednotlivých zemí habsburské monarchie. Nejstarší ústav byl založen už koncem 17. století v Brně, a také jako jediný přijímal dívky neurozeného původu. Další instituce pak vznikly v Praze, Vídni a Grazu. Cílem těchto nadací bylo vychovávat a zřejmě i vzdělávat dívky osiřelé nebo pocházející z nemajetných šlechtických rodin.

Abstract: *The Institutes of Gentlewomen arose as a specific kind of establishment primarily in the first half of 18th century in the individual capital cities of the Habsburg Monarchy. The oldest institute of this kind was founded already at the end of 17th century in Brno and as the only one accepted ladies of low birth. The other institutes were subsequently established in Prague, Vienna and Graz. The main aim of these foundations was to raise and apparently also to educate young ladies, who were orphaned or descended from destitute aristocratic families.*

Profil: Kateřina Šuláková vystudovala obor Kulturní dějiny na FF OU. V současné době pokračuje ve studiu na katedře historie FF OU, kde se studuje obor České a československé dějiny. Disertační práce se věnuje dějinám šlechty a to především na Moravě v období 18. - 20. století. Úzce se zaměřuje na dějiny urozených žen a jejich každodenní život. Ve své práci využívá hlavně pramenů osobní povahy (korespondence, osobní deníky a soukromé účty).

About author: *Kateřina Šuláková graduated in Cultural History from the Faculty of Arts of Ostrava University. She currently continues with her studies in the Department of History of Faculty of Arts of OU, where she studies the Czech and Czechoslovakian History. Her dissertation thesis deals with the history of aristocracy, especially in Moravia covering the span of 18th to 20th centuries. She closely engages herself in history of noblewomen and their everyday life. In her research, she chiefly uses sources of private character (correspondence, personal diaries and accounts).*

Mgr. Nikoleta Dzurikaninová

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košicích, Slovenská republika / Pavol Jozef Šafárik
University in Košice, Slovak Republic

nikoletadzurikaninova@gmail.com

Konské dostihy v živote košickej spoločnosti koncom 19. storočia / Horse Racing in the social life of Košice at the end of the 19th Century

Kľúčová slova: konské dostihy, Košice, spoločenský život, spolok, 19. storočie
Key words: horse racing, Košice, social life, association, the 19th century

Abstrakt: V dôsledku postupujúcej modernizácie dochádza v Uhorsku v 2. polovici 19. storočia k formovaniu tzv. občianskej spoločnosti. Jedným zo znakov je zmena životného štýlu, prejavujúca sa zvýšenou účasťou na spolkovom a spoločenskom živote. Uvedené skutočnosti sa vzťahujú aj na mesto Košice. Medzi obyvateľmi bol veľký záujem o spolkový život, v športovej oblasti najmä o konské športy. Cieľom príspevku je na základe analýzy ročeniek Košickej stádo-loviacej spoločnosti priblížiť ako dostihy zasiahli do života v meste. Zodpovie na otázky, ktoré skupiny obyvateľstva sa zapájali do ich aktivít? Bol väčší záujem o aktívnu alebo pasívnu účasť? Mohol sa dostihov zúčastniť každý, kto mal o to zájem? Koľkokrát v roku sa konali konské dostihy a aké konkrétne typy?

Abstract: In Hungary formed civil society in the 2nd half of the 19th Century. One of the features is an lifestyle change, characterized by increased participation in social and association's life. This was also in Košice. People were interested in association's life. From sports associations mainly horse racing. The aim of this article is analyze yearbook of choosen association and present how the horse racing influenced life in town. Which part of inhabitants could participate in their activities? Was the more interested active as passive racing? Who could participate in horse racing? How many times of the year was realized horse racing and which type?

Profil: Absolventka Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, v študijnom odbore História. V súčasnosti pôsobí ako interná doktorandka na Katedre histórie FF UPJŠ v Košiciach, pod vedením Mgr. Zlaticy Sáposovej, PhD. Témou dizertačnej práce je *Spolkový život v Košiciach v rokoch 1867 – 1914*. Odborné zameranie: Regionálne dejiny Košíc so zameraním na sociálne dejiny, najmä dejiny spolkov a každodennosti.

About author: Graduate of the Faculty of Arts at the Prešov University in Prešov, field of study History. Currently, PhD. Student at the department of History FF UPJŠ in Košice, led by Mgr. Zlatica Sáposová, PhD. Dissertation thesis is *Association's life in Košice 1867 – 1918*. Specialization: regional history of Košice – social history, history of associations and everyday life.

M. A. Makary Górczyński

University of Warsaw, Poland

Email: pavel.rihak@mensa.cz

Urban narrative of political revolution: Antoni Lange and his 1906 “Warsaw dreams” project

Key words: Warsaw, 1905 Revolution, urbanism, Russian Poland, politics, political architecture

Abstract: Antoni Lange (1861-1929), a Polish poet and social activist in 1906 published essay „The Warsaw Dreams” (“Marzenia warszawskie”), describing future Warsaw as a leading European metropolis and capital of the restored Polish state. He published his proposal during the turbulent years of 1905-1907 Revolution: emergence of mass politics, politicization of the public sphere, growing social and ethnic tensions characterized these days in Russia. I want to examine this comprehensive proposal as a creative political narrative, that used urban modernization to suggest political reforms for the Polish Kingdom within Russia. What kind of political-fiction scenario was offered by Lange? What was the importance of architecture and urban landscape for political struggle to liberalize Russian governance in Warsaw, but also to implement modern, technology-based society? I believe his visionary Warsaw was one of the most creative Polish responses to rapid urbanization of the 19th century and emergence of urban social and political conflicts.

About author: I am a Phd candidate at Institute of Art History, University of Warsaw. My primary field of study is architectural and urban history of 19-20th century Europe, mostly Poland or its territories in 19th century. I published 4 books on Turek County historic architecture and a monograph of the 19th century town hall in Kalisz. My Phd dissertation is focused on architecture and spaces of modernity of 19-20th century Kalisz as a borderline Polish town between Russian and German Empires.

Website: www.mgarchitecturehistorian.eu

Mgr. Agáta Kravčíková

Ostravská univerzita v Ostravě, Česká republika / *University of Ostrava, Czech Republic*

agatakravcikova@gmail.com

Obyvatelé hornické kolonie Zvěřina ve Slezské Ostravě a jejich integrace do života v obci / *The inhabitants of the Zvěřina miners' colony and their integration into public life in Slezská Ostrava*

Klíčová slova: dělnictvo, Ostrava, F. Sokol-Tůma, Zwierzinovo těžírstvo

Key words: *working class, Ostrava, F. Sokol-Tůma, Zwierzina Coal Mining Company*

Abstrakt: Problematika vzájemných vztahů měšťanů a dělníků v průběhu 19. a první poloviny 20. století je cílem badatelského zájmu od konce sedmdesátých let 20. století (J. Kocka, G. Ritter, D. Langewiesche, v českém prostředí L. Fasora a z části A. Lieske). Na uvedené platformě se pokusím nastínit několik momentů, které ilustrují postupnou integraci obyvatel hornické kolonie Zvěřina do stávajících struktur obce Polská (Slezská) Ostrava.

Abstract: *The mutual interactions between workers' and bourgeoisie have been serious issues of historians interests since the end of the 1970s (J. Kocka, G. Ritter, D. Langewiesche, in Czech history L. Fasora and A. Lieske). This perspective allows me to present a few moments which illustrate the integration of coal miners of Zvěřina colony (housing schemes) to the majority culture of the town inhabitants.*

Profil: Absolventka oboru Historie na Filozofické fakultě Ostravské univerzity v Ostravě (diplomová práce Amatérské divadelní aktivity ostravských dělníků od sedmdesátých let 19. století do roku 1951, obhajoba 2014). Nyní studuje doktorský program Kulturní dějiny. Tématem disertační práce je kultura ostravského dělnictva v letech 1850–1950.

About author: *Graduate of the University of Ostrava, Faculty of Arts, field of study History. The topic of her diploma thesis was Workers' theatre in Ostrava between 1870s and 1951. Since the last year she has been studying Cultural History at the same university. Her research is concentrated on cultural world of the working-class in Ostrava between 1850 and 1950.*

Mgr. BcA. Kristina Sedlíková

Univerzita Komenského v Bratislave, Slovenská republika / *Comenius University of Bratislava, Slovak Republic*

kristina.rosendorfova@seznam.cz

Poznání interpretací přítomného: zprostředkování průmyslového kulturního dědictví z hlediska výchovy a vzdělávání / *Knowing interpretations present: mediation industrial cultural heritage in terms of Education*

Klíčová slova: zprostředkování kulturního dědictví, animace, město, život ve městě, vzdělávání

Key words: *mediation of cultural heritage, animation, city, city life, education*

Abstrakt: Příspěvek se zaměřuje na zprostředkování technického a industriálního dědictví na Ostravsku, jež odráží nejen významnou kulturně historickou etapu vývoje této lokality a je nedílnou a živoucí součástí její současnosti. Animace by mohla být funkční cestou k uchování kulturního dědictví jako jedinečné každodenní součásti života historické i novodobé obce, je to způsob, jak najít cestu k dílu, kterému máme porozumět, vnímat jej a umožnit jeho pochopení v autentickém prostředí.

Abstract: *This paper deals with technical and industrial heritage in Ostrava region and its potential of preserving and everyday usage. It represents important cultural and historical stage of development of this area and plays integral and vital role till today. The animation programme might be one of possible ways of preserving cultural heritage of historical and modern town as a part of everyday life. It's a way how to find your way to work, which we understand, perceive it and enable it to understand in an authentic environment.*

Profil:

2013 - doposud Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta, Katedra výtvarnej výchovy, Študijný program: Didaktika výtvarného umenia

2004 - 2009 Ostravská univerzita v Ostravě, Magisterské studium, Pedagogická fakulta
Obor: Výtvarná výchova pro Střední školy a Základní umělecké školy

2004 - 2007 Ostravská univerzita v Ostravě, Bakalářské studium, Institut pro umělecká studia (dnes Fakulta umění), Obor: Volná grafika

About author:

2013 - to date Comenius University in Bratislava, college of education, Department of Art Education, Study program: Methodology of Fine Arts

2004 - 2009 University of Ostrava, Master's degree, college of education, Branch: Art Education for Middle School and Elementary Art School

2004 - 2007 University of Ostrava, bachelor study, Institute for Art Studies (now the Faculty of Fine Arts), Branch: Graphics

Mgr. Tereza Čapandová

Ostravská univerzita v Ostravě, Česká republika / *University of Ostrava, Czech Republic*

capandova.tereza@seznam.cz

Bruntál a jeho podnikatelské elity v textilním průmyslu / *Bruntál and business elites in the textile industry*

Klíčová slova: Bruntál, město, podnikatelé, elity, textilní průmysl
Key words: *Bruntál, town, businessman, elites, textile industry*

Abstrakt: Bruntál se v průběhu 19. století stal jedním z podstatných center plátenictví v Rakouském Slezsku a je zářným příkladem prudkého rozvoje města právě díky textilnímu průmyslu. V příspěvku bude reflektován rozvoj města Bruntál v druhé polovině 19. století s přesahem do roku 1918 a bude zaměřen na roli podnikatelských elit při rozvoji města.

Abstract: *Bruntál became one of the major centers of the linen industry in Austrian Silesia during the 19th century. The contribution will be reflected the development of the city Bruntál in second half of the 19th century overlapping into 1918 and will focus on the role business elites in the development of the city.*

Profil: Tereza Čapandová vystudovala obor Historie a ochrana průmyslového dědictví na Katedře dějin umění a kulturního dědictví FF OU, kde pokračuje v doktorském studiu Kulturních dějin. Odborné zaměření: 19. st. – 1. pol. 20. st., urbánní dějiny, textilní průmysl, občanské elity.

About author: Tereza Čapandová graduated in Industrial Heritage History and Preservation from Department of Art History and Cultural Heritage FF OU. Currently she studies PhD program Cultural History at the same Department. Area of interests: 19th century – 1/2 of the 20th century, the urban History, textile industry, civil elites.

Mgr. Petr Gašpárek

Ostravská univerzita v Ostravě, Česká republika / *University of Ostrava, Czech Republic*

gasperek.petr@gmail.cz

Kultura mlynářství na Moravě: Mlýn a jeho funkce ve městě 2. poloviny 19. století – 2. poloviny 20. století / *Culture of milling in Moravia: Mill and its function in the city of the 19th century 2/2 - 2/2 of the 20th century*

Klíčová slova: město, mlýn, továrna, urbanismus, elektrifikace, zlínský kraj, industriální dědictví

Key words: *town, mill, factory, urbanism, electrification, Zlín Region, industrial heritage*

Abstrakt: Příspěvek je zaměřený na tematiku obilných vodních mlýnů v okrese Zlín v procesu industrializace 2. poloviny 19. století – poloviny 20. století, které měly odlišné postavení a funkce. Procházely různými modifikacemi reagujícími na geografické, energetické, technologické, hospodářské a politické podmínky. Příspěvek reflektuje tyto objekty během těchto proměn s uvedením konkrétních příkladů. Jde o prezentaci dílčích výsledků výzkumu Kultura mlynářství na Moravě.

Abstract: *The paper is focused on the themes of cereal water mills in the district of Zlín in the process of industrialization of the 19th century 2/2 - 2/2 of the 20th century, which had different positions and functions. Underwent various modifications in response to geographic, energy, technological, economic and political stimuli. Poster reflects these objects during these transformations with examples. This is a presentation of partial results culture of milling in Moravia.*

Profil: Autor se zajímá o historii technických památek se zaměřením na fenomén mlynářské kultury na Moravě v procesu industrializace v období od 2. poloviny 19. století do 2. poloviny 20. století.

About author: *The author is interested in the history of technical heritage, focusing on the phenomenon miller culture in Moravia in the process of industrialization of the 19th century 2/2 - 2/2 of the 20th century.*

Mgr. Martina Šimíková

Ostravská univerzita v Ostravě, Česká republika / *University of Ostrava, Czech Republic*

martinka.fm@gmail.com

Bratři Šlapetové a jejich rodný Místek / *The Šlapeta Brothers and their hometown Místek*

Klíčová slova: Lubomír Šlapeta, Čestmír Šlapeta, Místek
Key words: *Lubomír Šlapeta, Čestmír Šlapeta, Místek*

Abstrakt: Lískova vila ve Slezské Ostravě je skvostem moderní architektury z 30. let 20. století od bratří Čestmíra a Lubomíra Šlapetů. Už méně známé jsou však začátky jejich tvorby, které se nacházejí v nerealizovaných návrzích nebo v jejich rodném Místku. Jedná se o rekonstrukci hotelu Přerov, několik vil a administrativní budovu, na kterých rozvíjeli své prvotní myšlenky, které se pro následující stavby staly jejich typickými znaky. Výsledky této práce umožňují pochopit jejich tvůrčí potenciál, který byl dále rozvíjen založením projekčního ateliéru v Ostravě a později i Olomouci.

Abstract: *Lísková villa in Silesian Ostrava is a real gem of modern architecture from the 30s of the 20th century from the Brothers Čestmír and Lubomír Šlapeto. However, less known is their beginning work, which is located in unrealized proposals or in their hometown Místek. These are reconstruction of the hotel Přerov, a number of villas and office building in which to develop their initial ideas, which are for the following buildings become their typical signs. The results of this study provide an understanding of their creative potential, which was further developed by establishing design studio in Ostrava and Olomouc later.*

Profil: Mgr. Martina Šimíková, doktorandka Kulturních dějin Ostravské univerzity, primárně se orientující na urbání dějiny.

About author: *Mgr. Martina Šimíková, doctoral studies of cultural history the University of Ostrava, primarily focused on urban history.*

Mgr. Jan Melena

Ostravská univerzita v Ostravě, Česká republika / *University of Ostrava, Czech Republic*

melenajan@seznam.cz

Spiritismus v Ostravě / *Spiritism in Ostrava*

Klíčová slova: spiritismus, Ostrava, mediální kresba

Key words: *spiritism, Ostrava, mediumic drawing*

Abstrakt: Příspěvek *Spiritismus v Ostravě* mapuje činnost hnutí, které své ideové a kulturní působení vnímalo jako projev „syntézy vědy a náboženství“. V českých zemích, a zejména v oblasti Rakouského a později českého Slezska, se spiritistické hnutí nebývale rozšířilo a vzniklo zde množství nejrůznějších skupin a spolků. Příspěvek popisuje působení spiritistů v Ostravě zejména ve vztahu k jejich kulturnímu přínosu, jímž se zapsali do historie regionu.

Abstract: *The entry Spiritism in Ostrava maps a movement that considered itself as a “synthesis of science and religion”. This movement spread in Czech lands, in particular in Austrian and later Czech Silesia, and with it many peculiar spiritist groups came to existence. This entry describes activities of spiritists in Ostrava. The emphasis is on their cultural contribution to the history of the region.*

Profil: Student historie.

About author: *Student of history.*

Mgr. Jan Matyáš

Ostravská univerzita v Ostravě, Česká republika / *University of Ostrava, Czech Republic*

Hans.Matyas111@seznam.cz

Zapadlé město jako líheň budoucích umělců. Fenomén Státní odborné školy pro zpracování dřeva ve Valašském Meziříčí (1874–1938) / *Sunken city as a breeding ground for future artists. The phenomenon of the State vocational school for woodworking in Valašské Meziříčí (1874–1938)*

Klíčová slova: Odborná škola pro zpracování dřeva Valašské Meziříčí Wollek, bratři Jaroňkové, Halabala Podzemný Brož

Key words: *Vocational school for woodworking Valašské Meziříčí Wollek, Jaroňek brothers, Halabala Podzemný Brož*

Abstrakt: Příspěvek v krátkosti přibližuje historii Státní odborné školy pro zpracování dřeva ve Valašském Meziříčí v letech 1874-1938. Důraz je kladen na významné osobnosti učitelského sboru, které měly výrazný vliv na výuku a u některých žáků i na jejich další umělecké směřování. Cílem příspěvku tak je školu představit jako místo prvního uměleckého školení řady pozdějších slavných umělců.

Abstract: *Poster briefly presents the history of the State vocational school for woodworking in Valašské Meziříčí during the years 1874–1938. Emphasis is placed on prominent personalities of the teaching staff, which had a significant influence on the quality of teaching and for some of the pupils also to their artistic orientation. Main goal of the article is to present the school as a place of first artistic training for many well-known artists in the future.*

Profil: Mgr. Jan Matyáš je absolventem magisterského studia Ochrana kulturního dědictví na Slezské univerzitě v Opavě. V současnosti studuje doktorský obor kulturní dějiny na Ostravské univerzitě v Ostravě. Mezi jeho hlavní badatelské zájmy spadá oblast Valašska s tématy věnujícími se dějinám umění, památkové péči, odbornému školství a náboženství.

About author: *Mgr. Jan Matyáš is a master's degree in field of study The protection of cultural heritage at the Silesian University in Opava. Currently is devoted to doctoral studies of The cultural history at the University of Ostrava. His main research interest is the region of Moravian Wallachia with themes devoted to art history, monument conservation, vocational education and religion.*

Mgr. et Mgr. Adam Hubáček

Ostravská univerzita v Ostravě, Česká republika / *University of Ostrava, Czech Republic*

a.hubacek@seznam.cz

Urbanistický a architektonický vývoj města Hlučína / *Urban and architectural development of the city of Hlučín*

Klíčová slova: architektura, urbanismus, město Hlučín, slohové a stylové proměny
Key words: *architecture, urbanism, city of Hlučín, stylistic and style transformations*

Abstrakt: Město Hlučín prošlo dlouhým stavebním vývojem od středověku po současnost, kdy každé období se více či méně intenzivně projevilo ve stavební kultuře v souladu s historickým vývojem a významem a funkcí sídla v jeho rámci. V příspěvku budou prezentována z tohoto hlediska nejdůležitější období a stavby, u nichž budou vyzdvíženy jejich hodnoty uměleckohistorické i mimoumělecké.

Abstract: *City of Hlučín passed through long building evolution from middle ages to present, when each period had more or less intensively affected building culture in accordance with historical development altogether with importance and function of the residence. Within the contribution, most significant periods and structures will be presented, and their historical, artistic and non-artistic values will be highlighted.*

Profil: V současné době doktorand kulturních dějin na Ostravské univerzitě, absolvent bakalářského studia Dějin umění se zaměřením na památkovou péči a technické památky a navazujících magisterských oborů Historie a ochrany průmyslového dědictví a Kulturních dějin na Ostravské univerzitě. Autor článků o meziválečné architektuře na Hlučínsku.

About author: *At the present time he is a PhD student of Cultural History at University of Ostrava. He graduated with a Bachelor of Arthistory with focus on conservation of technical monument and following Master fields of History and protection of industrial heritage and Cultural History at University of Ostrava. He is an autor of articles on inter-war architecture in region of Hlučín.*

Mgr. Miroslav Mañas

Ostravská univerzita v Ostravě, Česká republika / *University of Ostrava, Czech Republic*

miroslavmanas@seznam.cz

„Papučáři“ - fenomén mezi řemeslníky valašského maloměsta / „*Slippersman*“ - *The phenomenon between artisans of Wallachian small town*

Klíčová slova: papuče, řemeslo, výroba, Valašské Klobouky, družstvo, živnost
Key words: *slippers, craft, production, Valašské Klobouky, syndicate, trade*

Abstrakt: Konferenční příspěvek mapuje historii papučářského řemesla ve Valašských Kloboukách od svého vzniku až do současnosti. Místní výrobci se stali pro své město jakýmsi fenoménem. Obliba papučářských výrobků dala vzniknout početné skupině řemeslníků, kteří vytvořili specifickou městskou společnost. Příspěvek se věnuje vzniku řemesla, jeho rozkvětu v období krize a v průběhu druhé světové války, přes počáteční úpadek až k následnému rozmachu v období socializace a normalizace.

Abstract: *Conference paper shows the surveys of history of the slipper crafts in the town Valašské Klobouky since the inception of this craft to nowadays. Local manufacturers have begun for town Valašské Klobouky a kind of phenomenon, because the popularity of slipper-crafts products gave rise the large group of craftsmen, who created specifical urban society. The survey is focused to formation of the crafts, expansion in the period of economic crisis and times during the World War II or to the initial decline of the crafts to subsequent expansion in the period of socialization and normalization.*

Profil: Odborně se zaměřuji na každodennost venkovského obyvatelstva 19. - 20. století, První republika, protektorát, poválečné období - socializace, kultura - spolková činnost, církev, školství; historie řemesel.

About author: *I focus on themes of everyday life of rural population in 19.-20. century, The First republic, protectorate, postwar period – socialization, culture – federal activities, church, education, the history of craft*

Mgr. Adam Havlík

Univerzita Karlova v Praze, Česká republika / *Charles University in Prague, Czech Republic*

adam.v.havlik@gmail.com

Skořáčky, veksl a tuzexový holky. K vybraným městským subkulturám pozdní socialistického Československa/ *Con tricks, Hustle and the Tuzex Girls. Selected Urban Subcultures in Socialist Czechoslovakia*

Klíčová slova: subkultury, pozdní socialismus, černý trh, kriminalita
Key words: *subcultures, late socialism, black market, crime*

Abstrakt: Poster se zaměřuje na vybrané subkultury z městského prostředí v období pozdního socialismu. Ke koloritu některých míst v Praze a jiných velkých měst 70. a 80. let patřili veksláci, skořápkáři, či „tuzexové dívky“. Jejich obětmi (či obchodními partnery) byli kromě místních i lidé příjíždějící z venkova. Cílem posteru je přiblížit autorův výzkum zahrnující každodenní praxi takových skupin a jejich interakce se státní mocí.

Abstract: *This poster addresses selected urban subcultures of late socialist Czechoslovakia. Prague and another big cities in Czech lands in the 1970s and the 1980s served as workplaces for various confidence trick artists, hard currency hustlers or the so called “tuzex girls”. Their victims (or business partners) were the locals but also people coming from the rural areas. The goal of this poster is to present my research about the daily practice of these subcultures and also about their interaction with the state authorities.*

Profil: Mgr. Adam Havlík (*1985) je doktorandem na Ústavu hospodářských a sociálních dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Věnuje se především kulturním a sociálním dějinám socialistického Československa. V rámci disertační práce se zabývá problematikou veksláků v pozdním socialismu.

About author: *Mgr. Adam Havlik (*1985) is a PhD. student at the Institute of Economic and Social History of the Faculty of Arts of Charles University in Prague. His research focuses mainly on socialist Czechoslovakia. Currently working on his dissertation about the black market in Czech lands before 1989.*

Mgr. Markéta Myšková

Ostravská univerzita v Ostravě, Česká republika / *University of Ostrava, Czech Republic*

myskova@medialine.cz

Hudební kritika meziválečné Ostravy / *Musical criticism in interwar Ostrava*

Klíčová slova: hudební kritika, hudební kritikové, meziválečné období

Key words: *musical criticism, musical critics, interwar period*

Abstrakt: Práce mapuje dosavadní získané informace z oblasti regionální hudební kritiky v Ostravě mezi válkami s důrazem na meziválečný historický a kulturní kontext, zahrnuje i výčet doposud zpracovaných studií a zároveň také mapuje osobnosti ostravské hudební kritiky.

Abstract: *The work maps the information obtained from the regional music critics in Ostrava between the wars, with emphasis on the inter-war historical and cultural context, and includes a list of studies to date, while also capture the personality of Ostrava music critics.*

Profil: Posluchačka 1. ročníku prezenční formy studia doktorského studijního programu Specializace v pedagogice, oboru Hudební teorie a pedagogika, věnuje se problematice regionální hudební historiografie s důrazem na hudební kritiku a publicistiku. Jejím školitelem je prof. PhDr. Karel Steinmetz, CSc. Nejzazší doba ukončení studia srpen 2019. V současné době má za sebou dvě aktivní vystoupení na mezinárodních vědeckých konferencích a dva publikační sborníkové odborné texty.

About author: *Student of 1st year of full-time doctoral study program Specialization in pedagogy, music theory and pedagogy, deals with the issue of regional musical historiography with emphasis on music criticism and journalism. The supervisor is Prof. Dr. Charles Steinmetz, CSc. The ultimate time of graduation in August 2019. It currently has two active behind appearances at international conferences and publishing two technical texts.*

Mgr. Markéta Koutná

Palackého univerzita v Olomouci, Česká republika / *Palacky University Olomouc, Czech Republic*

marketa.koutna@upol.cz

Hudební kultura v Přerově v letech 1918-1939 / *Music Culture in Přerov in the period 1918-1939*

Klíčová slova: hudební kultura, Přerov, Přerub, Rund, Tyrš, 1918-1939

Key words: *music culture, Přerov, Přerub, Rund, Tyrš, 1918-1939*

Abstrakt: Přerov je společenským, administrativním a kulturním centrem přerovského okresu, jehož hudební kultura se utvářela nejen v závislosti na změnách politických a společenských, ale především na základě vývoje preferencí hudebních žánrů a hudebního vkusu tamního obyvatelstva. Časové vymezení referátu zahrnuje relativně dlouhou dobu ve vývoji hudební kultury Přerova. Jedná se však o období historicky natolik významné a ucelené, že by nemělo dojít k jeho rozdělení na menší úseky. Příspěvek se pokouší podat systematické a kompletní zhodnocení hudební kultury v Přerově v letech 1918-1939.

Abstract: *Přerov is a social, administrative and cultural center of the Přerov district, whose musical culture has shaped not only in response on the political and social changes but mainly based on the development preferences of musical genres and musical tastes of the local population. Time specification of the article includes a relatively long time in the development of musical culture in Přerov. However, this is a period so historically significant and comprehensive, it should not be divided into smaller sections. The paper tries to give a systematic and complete evaluation of musical culture in Přerov in 1918-1939.*

Profil: Markéta Koutná (1987) vystudovala muzikologii na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, kde od roku 2012 pokračuje v doktorském studiu. V rámci zahraničních studií absolvovala semestrální pobyt na JAMK University of Applied Sciences ve Finsku. Ve své disertační práci se zabývá českou hudební kulturou v Londýně.

About author: *Markéta Koutná (1987) graduated from Palacky University in Olomouc, where she continues her doctoral studies in musicology since 2012. During her studies she completed a semestral educational exchange at JAMK University of Applied Sciences in Finland (2011). In her dissertation she deals with Czech music culture in London.*

Mgr. Juraj Novák

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Slovenská republika / *Constantine the Philosopher University in Nitra, Slovak Republic*

juro.novak@gmail.com

Mgr. Richard E. Pročka

Trnavská univerzita v Trnave, Slovenská republika / *University of Trnava, Slovak Republic*

juro.novak@gmail.com

Mestská architektúra 20. storočia ako významný segment kultúrneho dedičstva – modelové mesto Nitra / *City architecture of the 20th century as an important segment of cultural heritage – model city of Nitra*

Kľúčová slova: architektúra, urbanizmus, mesto, kultúrne dedičstvo, Nitra

Key words: *architecture, urbanism, city, cultural heritage, city of Nitra*

Abstrakt: Mestský urbanizmus a konkrétne architektonické diela v ňom sú hlavným aspektom utvárajúcim obraz mesta. Jeho súčasťou je aj vklad architektov 20. storočia. Napriek tomu je hodnotná architektúra tejto epochy mnohokrát nedocenenou súčasťou kultúrneho dedičstva tak zo strany laickej, ale aj odbornej verejnosti. Bez akejkoľvek formy ochrany tak zostáva najzraniteľnejším prvkom urbanizmu, ktorý je vystavený svojvôli majiteľov. Práve na modelovom meste Nitra sa po vstupnom výskume autori pokúšajú iniciovať aktivity, ktoré napomáhajú meniť vnímanie hodnotnej architektúry mesta najmä v očiach domáceho obyvateľstva ako tej časti spoločnosti, ktorá môže s týmto typom hmotného kultúrneho dedičstva ďalej aktívne uvedomelo pracovať.

Abstract: *City urbanism and specific architectural works as a part of it are the main aspect forming the image of a town. Inseparable from that is also the contribution of 20th century architects. However, the valuable architecture of that period is often a part of the cultural heritage that is not fully appreciated either by the amateur or by the expert public. Without any form of protection it thus remains the most vulnerable element of urbanism that is exposed to the arbitrariness of its owners. After an initial research just by the model city of Nitra the authors try to initiate activities that could help to change the perception of the valuable architecture mainly in the eyes of the inhabitants, since it is that part of society that will be able to go on working actively and consciously with this type of the material cultural heritage.*

Profil:

Mgr. Juraj Novák vyštudoval Pedagogickú fakultu UKF v Nitre a Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave. V súčasnosti externe absolvuje doktorandské štúdium na Katedre kulturológie FF UKF v Nitre pod vedením doc. PhDr. Ladislava Lenovského, PhD. Zaoberá sa kultúrnym dedičstvom a židovskou kultúrou so zameraním na Nitrú.

Mgr. Richard E. Pročka vyštudoval dejiny umenia na Katedre dejín a teórie umenia na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave, kde v súčasnosti aj pokračuje v štúdiu ako interný doktorand pod vedením doc. PhDr. Ivana Geráta, PhD. Špecializuje sa na stredoveké výtvarné umenie a modernú architektúru.

About authors:

Mgr. Juraj Novák graduated from the Faculty of Education of the Constantine the Philosopher University in Nitra and at the Academy of Fine Arts and Design in Bratislava. At present he is completing his PhD studies at the Department of Cultural Studies of the Faculty of Arts of Constantine the Philosopher University in Nitra under the supervision of doc. PhDr. Ladislav Lenovský, PhD. Novák is concerned with the cultural heritage and the Jewish culture focussing on Nitra.

Mgr. Richard E. Pročka finished his studies of History of Art at the Department of History and Theory of Arts of Faculty of Philosophy and Arts at the Trnava University in Trnava where at present he continues with his PhD studies under the supervision of doc. PhDr. Ivan Gerát, PhD. Pročka specializes in mediaeval fine arts and modern architecture.

M. A. Karolina Jara

University of Wrocław, Poland

jara.karolina@gmail.com

Extreme modernization, extreme heritage? Notes on Nazi architecture and urban planning in Wrocław and Lower Silesia

Key words: architecture, urban planning, National Socialism, heritage, modernization

Abstract: The idea, that National Socialism belongs to „modernity” is quite new to the art history. The architecture of that time slips out easy interpretation. I will present the case of Gau (Nieder-)Schlesien, one of easternmost German territories, and the fascist policies for this region. This example will serve to investigate more general matters connected with NS-Architecture, like the diversity of the architecture of this time and universality of some ideas, which were continue after 1945. The Nazi symbols were erased after WWII, but most of the buildings and infrastructure exist and create our surroundings.

About author: Karolina Jara is a doctoral candidate at the University of Wrocław (Institute of Art History). She received MA in 2013. Her main field of interest is architecture since 19th century to the present day. She works on thesis about architecture and urban planning in Lower Silesia in the Third Reich.

Mgr. Vlastislav Tokoš

Galerie výtvarného umění v Náchodě, Česká republika / *Gallery of Fine Arts in Náchod, Czech Republic*

Univerzita Karlova v Praze, Česká republika / *Charles University in Prague, Czech Republic*

vlastatokos@centrum.cz

Ruské emigrační umění v Paříži zastoupené ve sbírce Galerie výtvarného umění v Náchodě / *Russian emigration art in Paris represented in the collection of the Gallery of Fine Arts in Náchod*

Klíčová slova: ruské umění, emigrace, Paříž, GVUN
Key words: *Russian art, emigration, Paris, GVUN*

Abstrakt: Náchodská galerie od roku 1967 naplňuje svůj program zaměřený na ruské umění 19. a 20. století. Kromě významných umělců 2. pol. 19. století jsou zastoupeni i výtvarníci, kteří patří k ruské emigraci. Velmi často si volili jako cíl svého exilu Prahu, Berlín, ale především Paříž, kde byla největší ruská komunita. Umělci ruské emigrace nepochybně ovlivnili tvůrčí život města. Práce F. Maljavina, K. Korovina, J. Bermana, A. Jakovleva, N. Benoise, D. Stělleckého, N. Iscelenova, R. Pikelného, J. Ettingenové a M. Smirské ve sbírce GVUN ukazují, jak byla jejich tvorba nejen rozmanitá, ale i jedinečná.

Abstract: *The Náchod Gallery has fulfilled its program since 1967 which is focused on Russian art of the 19th and 20th centuries. In addition to significant artists in the mid 19th century are also represented artists who belong to the Russian emigration. They very often chose the destination of their exile Prague and Berlin but especially Paris where was the largest Russian community. Artists of Russian emigration undoubtedly influenced the creative life of the city. Works of F. Maljavin, K. Korovin, J. Berman, A. Yakovlev, N. Benois, D. Stelletsy, N. Iscelenov, R. Pikelného, J. Ettingen and M. Smirska in collection of Gallery shows how their work was not only varied but also unique.*

Profil: Absolvent Kulturních dějin Ostravské univerzity v Ostravě, student kombinovaného doktorského studijního programu Dějin umění na Karlově univerzitě v Praze, se zaměřením na ruské umění 19. a 1. pol. 20. století. Zaměstnanec Galerie výtvarného umění v Náchodě.

About author: *Graduate in Cultural History at the University of Ostrava, student of the combined doctoral program Art History at Charles University in Prague, focusing on Russian art of the 19th century and the 1st half of the 20th century. Working in the Gallery of Fine Arts in Náchod.*

Mgr. Martina Šviková

Masarykova univerzita, Brno, Česká republika / *Masaryk University, Brno, Czech Republic*

svikovam@gmail.com

Collaboration among artists and architects in the 2nd half of the 20th century. Bohumír Matal's artworks in architecture and in the public space

Key words: architecture, public space, monumental art, B. Matal, Brno, ŠUŘ, KUK

Abstract: Despite the efforts of the official authorities to use artworks in architecture to demonstrate their political power, many great artists managed to take part in such projects. Using the example of B. Matal's artworks in architecture and in the public space, the paper focuses on wider sociocultural relations in art of the second half of the 20th century, especially on the tradition of monumental art in Brno, connected with ŠUŘ. This school strongly influenced the city identity formation, the principles of collaboration among architects and artists, approval processes, the problem of the strict separation of the so-called free art from applied art and other aspects of the aforementioned artworks relating to the forms and functions of architecture and the public space.

About author: My unfinished doctoral dissertation *Monumental Arts as a Means of Propaganda? Collaboration Among Artists and Architects in Brno Between the Year 1958 and 1978* deals with artworks in architecture. I am an editor and a co-author of B. Matal's monograph. I worked as a curator and an art historian in the Museum of the Brno Region. I am a graduate in History of Fine Arts, Philosophy, and Cultural Management.

Mgr. Monika Spilková

Masarykova univerzita, Brno, Česká republika / Masaryk University, Brno, Czech Republic

spilkova.monika@gmail.com

Problematika graffiti a street artu v uměleckohistorickém a legislativním kontextu / *The Issues of Graffiti and Street Art in the Art Historical and Legislative Context*

Klíčová slova: Graffiti, street art, svoboda projevu, městský prostor
Key words: *Graffiti, street art, freedom of speech, urban space*

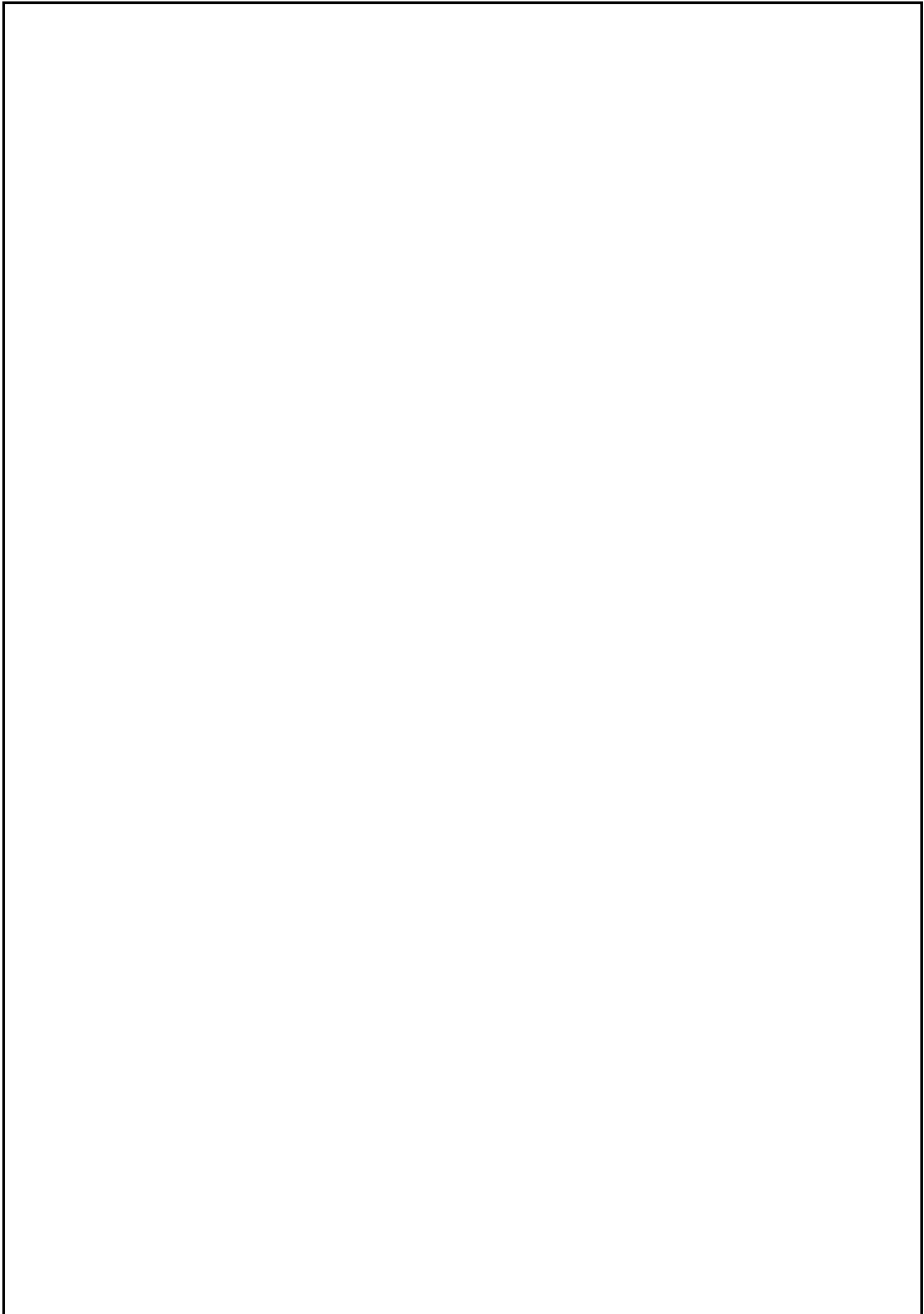
Abstrakt: V příspěvku *Problematika graffiti a street artu v uměleckohistorickém a legislativním kontextu* se autorka zabývá zásadními aspekty pouliční tvorby jakožto neodmyslitelné součásti soudobého městského prostoru. V úvodu se zaměřuje na vymezení graffiti a street artu vůči sobě, a to jak z kritérií uměleckohistorických, tak legislativních. Dále se zabývá problematikou novelizace trestního zákona, kterou se v roce 2001 graffiti v ČR kriminalizovalo. Důležitým aspektem příspěvku je fenomén graffiti jakožto projevu svobody slova a neopomíjí také otázku komerčního využívání graffiti a street artu.

Abstract: *The contribution The Issues of Graffiti and Street Art in Art Historical and Legislative Context deals with aspects of the creation in the streets as an essential part of contemporary urban space. It focuses on the definition of graffiti and street art against each other, in both of the criteria of art history and legislative. It also deals with the problems of criminalizing the graffiti in the Czech Republic. An important aspect is the phenomenon of graffiti as an expression of freedom of speech and it also does not ignore the question of the commercial use of graffiti and street art.*

Profil: Studentka doktorandského oboru dějiny umění na FF Masarykovy univerzity, absolventka PrF Masarykovy univerzity. Studium graffiti a street artu je jejím dlouhodobým projektem, v jehož rámci již publikovala dvě bakalářské práce a realizovala řadu přednášek. V rámci své dizertační práce se věnuje české dokumentární fotografii.

About author: *PhD student of Art History at the Faculty of Arts, Masaryk University, also graduate from the Faculty of Law, Masaryk University. Studying graffiti and street art is her long-term project in which she already published two thesis and implemented a series of lectures. As part of her doctoral thesis she deals with Czech documentary photography.*

Diskuze / Discussion

Diskuze / *Discussion*

A large, empty rectangular box with a thin black border, occupying most of the page. It is intended for the discussion content.

KREATIVNÍ MĚSTO

Abstrakty referátů a profily účastníků přihlášených na mezinárodní vědeckou konferenci

**Vydáno k mezinárodní vědecké konferenci konané dne 13. 5. 2015
v prostorách Ostravské univerzity v Ostravě**

Text připravily: Mgr. et Mgr. Andrea Kozlová, Mgr. Martina Šimíková
Grafická úprava a sazba: Mgr. Tereza Čapandová
Náklad: 60 Ks

Místo a rok vydání: Ostrava, 2015

Tisk: Zdeněk Jurčík - Reproservis 3C

Vydala Katedra dějin umění a kulturního dědictví Ostravské univerzity v Ostravě

Katedra dějin umění a kulturního dědictví
Filozofická fakulta
Ostravská univerzita v Ostravě

<http://conferenceuo.naproti.cz>
<http://conferenceuo.naproti.en>

The Creative City Conference
Assembly Hall
University of Ostrava